

Sarajevo, 31.12.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.12.2018.- 28.12.2018.

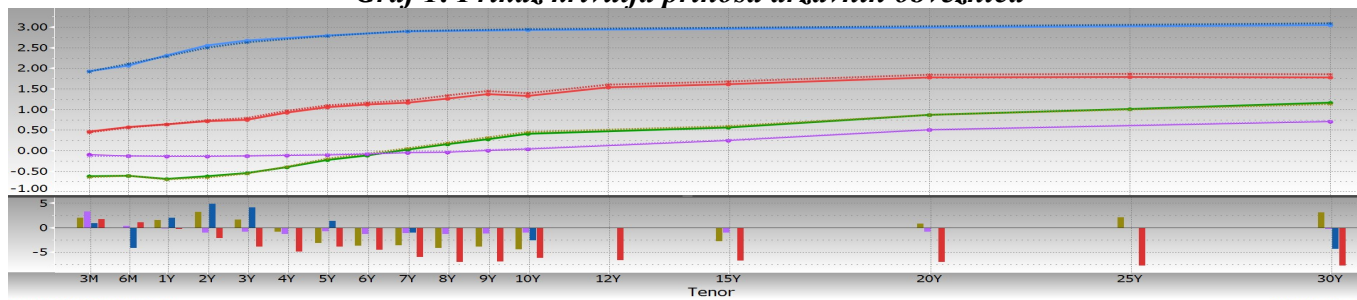
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	21.12.18	-	28.12.18		21.12.18	-	28.12.18		21.12.18	-	28.12.18		21.12.18	-	28.12.18	
2 godine	-0,60	-	-0,61	↘	2,64	-	2,52	↘	0,77	-	0,74	↘	-0,14	-	-0,14	→
5 godina	-0,30	-	-0,31	↘	2,64	-	2,55	↘	0,93	-	0,90	↘	-0,12	-	-0,14	↘
10 godina	0,25	-	0,24	↘	2,79	-	2,72	↘	1,32	-	1,27	↘	0,05	-	0,00	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	21.12.18	-	28.12.18
3 mjeseca	-0,714	-	-0,757 ↘
6 mjeseci	-0,934	-	-0,825 ↗
1 godina	-0,582	-	-0,567 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.12.2018. godine (pune linije) i 21.12.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su zabilježili blago smanjenje u odnosu na prethodni tjedan. Potražnja za sigurnim investicijama je i dalje bila izražena usljed neizvjesnosti u vezi sa izgledima gospodarskog rasta u narednoj godini, najviše zbog toga jer i dalje nije jasno na koji način bi moglo doći do smirivanja trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Tržište obveznica eurozone je generalno bilo prilično mirno, jer veći broj tržišta usljed praznika nije radio prva dva, odnosno tri dana proteklog tjedna. Na kraju tjedna, Parlament Italije je izglasao novi prijedlog nacrtu proračuna za 2019. godinu, čime je isti postao konačan. Prinosi italijanskih obveznica su na tjednoj razini zabilježili smanjenje između 5 i 9 baznih bodova. Razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je na kraju proteklog tjedna smanjena na 250 baznih bodova. Usporedbe radi, najveća razlika prinosa ovih obveznica od oko 326 baznih bodova zabilježena je polovicom listopada ove godine, a toj razini se još jednom približila polovicom studenoga.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) III tromjesečje	0,2%	0,2%	0,7%
2.	GDP – Španjolska (tromjesečno) III tromjesečje	0,6%	0,6%	0,6%
3.	Maloprodaja – Španjolska (G/G) STUDENI	1,4%	1,4%	2,1%
4.	Bilanca proračuna – Španjolska (u milijardama EUR) STUDENI	-	-12,38	-8,02
5.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.) PROSINAC	1,9%	1,7%	2,2%
6.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.) PROSINAC	1,6%	1,2%	1,7%

SAD

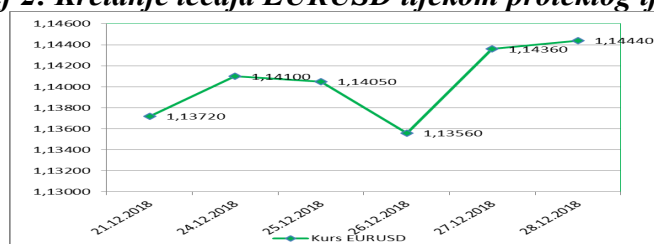
Prinosi američkih dvogodišnjih, petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje od 12, 9 i 7 baznih bodova, respektivno, na tjednom nivou. Prinosi američkih desetogodišnjih obveznica su smanjeni na najnižu razinu od siječnja ove godine, dok se prinosi petogodišnjih obveznica nalaze na najnižoj razini od ožujka, a prinosi dvogodišnjih obveznica na najnižoj razini od svibnja ove godine. Američka kriva prinosa je tijekom ove godine zabilježila značajno smanjenje nagiba, jer su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani za oko 60 baznih bodova, a prinosi desetogodišnjih obveznica za oko 30 baznih bodova od početka tekuće godine. Iako je financijsko tržište u SAD u utorak bilo zatvoreno, američki dionički indeksi su tijekom proteklog tjedna bilježili izuzetno volatilno kretanje, ali je indeks Dow Jones na tjednoj razini, ipak, zabilježio rast od 2,75%, dok je na godišnjoj razini ovaj rast iznosio oko 25%. Utjecaj na povećanu volatilnost na financijskim tržištima SAD ima nepostizanje dogovora američkih zakonodavaca o financiranju administracije SAD, zbog čega su pojedine državne institucije i dalje zatvorene, kao i nezivjesnosti u vezi sa ekonomskim rastom ovog gospodarstva zbog pooštrenih trgovinskih odnosa sa Kinom. Ipak, predsjednik SAD Trump je tijekom proteklog vikenda izjavio da je imao imao „veoma dobar razgovor“ sa kineskim kolegom Xi Jinpingom, čime je potakao očekivanja među investitorima da bi moglo doći do ublažavanja tenzija u trgovinskim odnosima SAD i Kine što, također, predstavlja jedan od najvećih rizika za globalni ekonomski rast. Proteklo razdoblje su obilježile i špekulacije o tome da bi predsjednik SAD, nezadovoljan odlukama FOMC-a, mogao razmatrati smjenu predsjednika Feda Powela, što je utjecalo na povećanu volatilnost financijskih tržišta, ali je ta informacija demantirana.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks potrošačkog povjerenja PROSINAC	133,5	128,1	136,4
2.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda PROSINAC	15	-8	14
3.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga PROSINAC	60,2	65,4	66,4
4.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga STUDENI	0,20	0,22	0,00
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 22.PROSINCA	216.000	216.000	217.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan sa razine od 1,1372 na razinu od 1,1444.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji je bio veoma miran zbog božićnih i predstojećih novogodišnjih praznika. Časopis Telegraph je objavio vijest da je premijerka May skratila odmore tijekom praznika kako bi se ministri sastali 2. siječnja 2019. godine sa ciljem da diskutiraju o planovima u slučaju nepostizanja sporazuma o Brexitu. Predsjednik EK Juncker je krajem proteklog tjedna izjavio da EU ne pokušava da zadrži Veliku Britaniju u EU i želi da započne diskusije o budućim vezama između EU i Velike Britanije u momentu kada Parlament Velike Britanije odobri Brexit.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Krediti za kupovinu kuća	STUDENI	38.925	39.403	39.640

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,89981 na razinu od 0,90115, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2645 na razinu od 1,2699.

JAPAN

Proteklog tjedna objavljen je zapisnik sa listopadske sjednice MPC BoJ u kojem je istaknuto da je većina članova suglasna da se aktualni program kvantitativnih olakšica nastavi i u narednom razdoblju, te da je isti neophodno proširiti, ukoliko to bude potrebno. Guverner BoJ Kuroda je istaknuo da su trgovinski rat između SAD i Kine, te eventualno nepostizanje dogovora oko Brexita, ključni uzroci tržišnih turbulencija, ali je dodao da bi globalno i japansko gospodarstvo trebalo da budu otporni na tržišne šokove. BoJ je proteklog tjedna priopćila da planira zadržati trenutni mjesečni broj operacija otkupa obveznica i u siječnju. Bloomberg je objavio vijest da će se Japan i Južna Koreja, dva najveća svjetska proizvođača i izvoznika gospodarstva, i u narednoj godini suočiti sa rizicima ekonomskog rasta i trgovine. Naime, izvoz ove dvije zemlje je pod značajnim pritiskom usporavanja globalne potražnje, kao i intenziviranja trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Tijekom trgovanja krajem tjedna referentni prinos na desetogodišnje japanske obveznice je prvi put od rujna 2017. godine zabilježio smanjenje ispod razine od 0%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

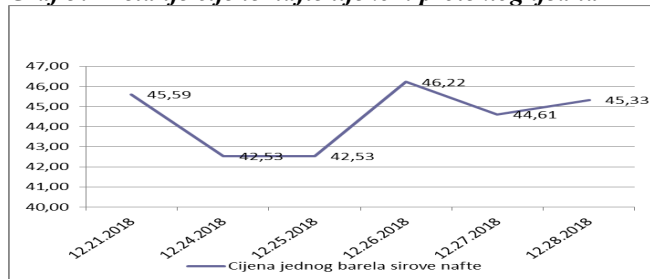
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	STUDENI	2,4%	2,5%	2,4%
2.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	STUDENI	1,3%	1,2%	1,3%
3.	Vodeći indeks F	LISTOPAD	-	99,6	99,6
4.	Koicidirajući indeks F	LISTOPAD	-	104,9	101,6
5.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	STUDENI	-	-10,7%	-16,5%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	STUDENI	0,6%	1,4%	4,2%
7.	Maloprodaja (G/G)	STUDENI	2,1%	1,4%	3,6%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje sa razine od 126,48 na razinu od 126,26 (najniža razina od 16.08.). JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje sa razine od 111,22 na razinu od 110,27.

NAFTA I ZLATO

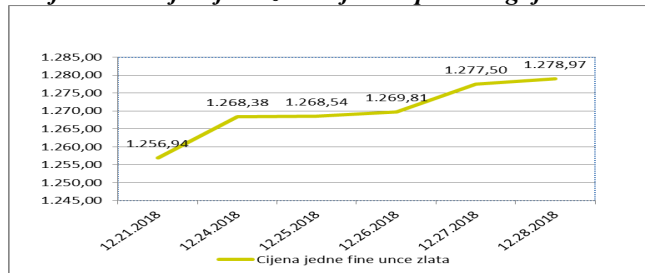
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 45,59 USD (40,09 EUR). Cijena jednog barela sirove nafte je tijekom proteklog tjedna bilježila volatilno kretanje. Početkom proteklog tjedna cijena ovog energenta je smanjena na najnižu razinu od lipnja 2017. godine, pod utjecajem zabrinutosti investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, što bi prema navodima pojedinih analitičara, moglo znatno smanjiti tražnju za naftom. U utorak je tržište nafte u Njujorku bilo zatvoreno zbog praznika, ali je već tijekom trgovanja u srijedu cijena nafte naglo povećana, prateći snažan rast američkih dioničkih indeksa, ali i zbog signala koje je uputio ruski ministar za energetiku Novak da su zemlje članice OPEC-a i Rusija spremne da produže razdoblje trajanja sporazuma o smanjenom obujmu proizvodnje nafte za 1,2 milijuna barela na dnevnoj razini ili da obujam ovog smanjenja bude i veći. Ipak, već tijekom narednog dana cijena nafte je bilježila smanjenje, a blagi rast cijene zabilježen u petak je posljedica signala da bi moglo doći do ublažavanja tenzija u trgovinskim odnosima SAD i Kine, što trenutno predstavlja jedan od najvećih rizika za globalni ekonomski rast. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 45,33 USD (39,61 EUR). Promatrano na godišnjoj razini, cijena ovog energenta je smanjena za oko 24%, a trend njenog smanjenja je započet u listopadu ove godine, kada je nakon dostizanja razine od 76,41 USD (03.10.2018. godine), smanjena za oko 30 USD (za oko 40%).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.256,94 USD (1.105,29 EUR). Na kraju proteklog tjedna cijena jedne fine unce zlata je zabilježila najvišu razinu u posljednjih šest mjeseci, pod utjecajem povećane volatilnosti na globalnim financijskim tržištima, uzrokovane zabrinutošću investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, ali i činjenice da američki zakonodavci nisu postigli dogovor oko financiranja administracije SAD, zbog čega su pojedine državne institucije zatvorene od 21.12.2018. godine. Doprinos povećanju tražnje za zlatom dala je i deprecijacija USD zabilježena tijekom proteklog tjedna, ali i objavljivanje podataka o padu indeksa potrošačkog povjerenja u SAD, kao i podataka o padu povjerenja proizvođača prerađivačkog sektora SAD. Do kolovoza tekuće godine, cijena jedne fine unce zlata je imala trend smanjenja. Međutim, nakon intenziviranja krize u trgovinskim odnosima SAD i Kine, što predstavlja rizik za globalni ekonomski rast jer se radi o odnosima dva najveća svjetska gospodarstva, cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast. Ipak, na godišnjoj razini, cijena zlata je smanjena za oko 20 USD, odnosno 1,6%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.278,97 USD (1.117,59 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.